

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 8. april 2019
Kontor: Økonomikontoret
Sagsbeh: Tue Vemmelund
Sagsnr.: 2019-0030-2075
Dok.: 1043599

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 443 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. marts 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Marlene Harpsøe (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Lena Dyhr Toft Christensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 443 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Finder ministeren det i orden, at man i Horserød Fængsel lige nu mangler 16 fængselsbetjente, og at arbejdsmiljøet er meget udsat, og hvad agter ministeren at gøre for at sikre, at bl.a. sikkerhedsforholdene forbedres, jf. artiklen ”Kaos i fængsel: De stærke fanger styrer på afdelinger uden betjente” fra TV2Lorry.dk den 7. marts 2019?”

Svar:

Vores ansatte i fængslerne løser en stor opgave, der er helt afgørende for vores samfund. Jeg har meget stor respekt for den opgave, de løser. Der er aktuelt pres på fængslerne. Der er således et meget højt belæg i fængslerne, og samtidig mangler vi personale. Så udfordringerne i kriminalforsorgen er store.

Regeringen har prioriteret fængslerne højt. Vi har vedtaget en ny flerårsaftale for kriminalforsorgen, der øger kriminalforsorgens bevilling med over 600 mio. kr. i den fireårige aftaleperiode. En række af initiativerne fra flerårsaftalen tilfører flere uniformerede medarbejdere til kriminalforsorgen. Det gælder bl.a. initiativerne om forstærkningshold og styrket bemanning på afdelinger, der er særligt præget af bandemedlemmer. Derudover blev der i flerårsaftalen set på, hvordan arbejdet i fængslerne kan organiseres mest hensigtsmæssigt, herudover ved højere grad af ensretning mv. på tværs af kriminalforsorgens institutioner. Det sikres endvidere, at kriminalforsorgen får mere og bedre sikkerhedsudstyr, mere sektionering og en helt ny sikkerheds- og efterretningsorganisation. Det er alt sammen initiativer, der har til formål at styrke sikkerheden og trygheden for medarbejderne i landets fængsler og arresthuse.

Det følger desuden af flerårsaftalen, at der på en række områder, herunder bemanningen, skal ske en omprioritering og ensretning på tværs af kriminalforsorgens institutioner for at sikre en effektiv og sikker opgaveløsning i hele kriminalforsorgen. Endelig har vi besluttet at oprette en ekstra skole i Vestdanmark med henblik på at styrke kriminalforsorgens muligheder for rekruttering af fængselsbetjente og dermed forbedre muligheden for at imødekomme behovet for at uddanne nye fængselsbetjente i fremtiden.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af det konkrete spørgsmål indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”Horserød Fængsel er et åbent fængsel med en godkendt kapacitet på 251 pladser pr. 1. marts 2019. Fængslets kapacitet er siden oktober 2018 udvidet med 62 pladser. Det er sket ved aktivering af pladser, der indtil da har været inaktive, og som derfor ikke tidligere har været i brug samtidig med fængslets resterende kapacitet. Fængslet er pt. i fuld drift og havde i uge 11 i 2019 en belægsprocent på 96,1 pct.

Fængslet huser indsatte med straffedomme, der tillader anbringelse i åbent fængsel. Ca. 40-50 af de indsatte er kvinder.

I august 2018 blev fængslets bemanning effektiviseret som led i aftalen om kriminalforsorgens økonomi for 2018-2021, hvilket bl.a. medførte, at flere afdelinger blev uden fast bemanning, idet der i stedet blev etableret såkaldte runderingshold. Det betyder konkret, at der ikke er faste fængselsbetjente på den enkelte afdeling, men at et hold af fængselsbetjente varetager flere afdelinger, som de runderer imellem. Der henvises i den forbindelse i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. 1178 af 25. oktober 2018 til Folketingets Retsudvalg. Omlægningen har bl.a. betydet, at de arbejdsvægrenede indsatte som udgangspunkt ikke bliver låst inde på deres celle i arbejdstiden, så de selv kan gå på toilet mv., for derved at kunne spare personale. Det er imidlertid pligtigt at opholde sig på cellen i arbejdstiden. Omlægningen er kombineret med jævnlige, stikprøvevise optællinger af de indsatte i fængslet samt en restriktiv disciplinær håndhævelse, hvor de indsatte igen kan blive låst inde på cellen, hvis det viser sig, at de opholder sig andre steder end tilladt. En evaluering af omlægningen ultimo 2018 viste dengang en mindre stigning i arbejdsvægrenede indsatte og en stigning i disciplinærstraffe for indsatte, der ikke opholdt sig på egen celle. Samtidig var det personalets opfattelse, at konfliktniveauet mellem de arbejdsvægrenede indsatte og ansatte efter omlægningen var faldet.

Med virkning fra den 1. marts 2019 har institutionens ledelse, som konsekvens af det generelt voksende personaleunderskud og den seneste kapacitetsforøgelse, truffet beslutning om en yderligere personalemæssig nedpostering samt udvidet anvendelse af runderingshold.

Kombinationen af et voksende personaleunderskud med nedposterings til følge samtidig med et stigende antal indsatte, herunder et stigende antal kvindelige indsatte, har givet anledning til bekymring hos institutionsledelsen, som i begyndelsen af 2019 har erfaret et stigende konfliktniveau mellem de indsatte. Bekymringen underbygges af, at færre indsatte har udgang til aktiviteter uden for fængslet, samt at omfanget af aktiviteter og beskæftigelse i fængslet er faldet som følge af bemandsituationen.

Da kriminalforsorgen generelt er udfordret på bemandingsområdet for tiden, kan problemet ikke umiddelbart løses ved tilførsel af yderligere personale. Dette personale ville i givet fald skulle findes på øvrige fængsler, herunder de lukkede fængsler, som også i øjeblikket har personaleunderskud. Det bemærkes dog, at Kriminalforsorgen Hovedstadens tre mindre arresthuse aktuelt bidrager med dækning af vagter i bl.a. Horserød Fængsel.

For at styrke driftssituationen i fængslet og øge sikkerheden for de ansatte og indsatte har Direktoratet for Kriminalforsorgen i samarbejde med Kriminalforsorgen Hovedstaden og institutionsledelsen i Horserød Fængsel den 12. marts 2019 besluttet at iværksætte følgende initiativer:

For det første har kriminalforsorgen tilført yderligere betjente fra kriminalforsorgens forstærkningshold i Østdanmark, således at Horserød Fængsel får bistand fra forstærkningsholdet hele ugen, herunder i weekenden. Forstærkningen skal bidrage til at begrænse konfliktniveauet mellem de indsatte og øge sikkerheden for særligt udsatte grupper, herunder de kvindelige afsonere i fængslet.

For det andet har kriminalforsorgen påbegyndt en sikkerhedsmæssig gennemgang af de indsatte i fængslet med henblik på at identificere den mindre gruppe af negativt styrende indsatte, som efter institutionsledelsens opfattelse har udfordret sikkerheden og driftssituationen i fængslet i begyndelsen af 2019. Når gennemgangen er afsluttet, vil der blive taget de nødvendige foranstaltninger over for gruppen, herunder ved overførsel til lukket fængsel eller arrest.

For det tredje har kriminalforsorgen iværksat en afdækning af de tekniske muligheder for en bedre overvågning af fængslets belægsbygninger ved opsætning af yderligere videoovervågning, som kan gøre det muligt at overvåge flere belægsbygninger centralt. Det indebærer samtidig en afdækning af de økonomiske konsekvenser og de udbudsretlige muligheder for at foretage disse indkøb og derved, hvornår foranstaltningerne vil kunne være på plads.

Om personalesituationen generelt i kriminalforsorgen kan det afslutningsvis oplyses, at kriminalforsorgen – samtidig med ovennævnte tiltag konkret i forhold til Horserød Fængsel – helt generelt forsøger at imødegå det høje belæg gennem et fortsat intensivt arbejde med øget rekruttering og bedre fastholdelse af fængselsbetjente.

Kriminalforsorgens koncernledelse drøfter løbende behov og muligheder for tiltag, der kan aflaste de mange uniformerede

medarbejdere, som dagligt yder en stor indsats med mange ekstravagter i kriminalforsorgens institutioner.”